

Inleiding besloten dag Contrario 6 maart 2004 te Rotterdam
Inleiding gehouden door ds. Wim de Groot
Meer informatie: www.contrario.nl

Beste mensen,

“God is meerder dan ons hart”

1. Hoe kijkt God naar jou?

Toen ik in de voorbereiding enkelen van jullie sprak, kwam daarin naar voren, dat homo's vaak met een schuldgevoel rondlopen. Schuldgevoel over je gedachten en gevoelens, over je zijn, over je zonden die je gedaan hebt als gevolg van je homoseksualiteit. Schuldgevoel over je dromen en verlangens. Over je erotiek. Over je verborgen leven. Misschien herken je het wel. Misschien ook wel niet. Maar dat is wel iets wat bij mij is blijven hangen. Veel christen-homo's moeten ook therapie volgen en zijn soms aan de medicijnen om hun anders-zijn te verwerken. Een plek te geven. En schuldgevoel speelt daarin vaak een grote rol.

Schuldgevoel dus. Maar hoe denkt God nou over je? Met welke ogen kijkt Hij naar jou? Als een mislukt product? Als een verkeerd schepsel. Een misbaksel? Zo had Ik het niet bedoeld? Kijkt God zo? Of kijkt Hij anders? Naar mensen. Naar jou. Ik wil daar een tekst over lezen en daar vervolgens wat over zeggen. **1**

Johannes 3: 19 en 20

"Hieraan zullen wij onderkennen, dat wij uit de waarheid zijn en voor Hem ons hart overtuigen, dat, indien ons hart (ons) veroordeelt, God meerder is dan ons hart en kennis heeft van alle dingen"

Mensen zijn zondig. Daar zeg ik niets nieuws mee. Homo's zijn zondig. Homo betekent immers mens. Zondig zijn brengt schuldgevoelens met zich mee. Zeker als je geweten gevormd (of ook ver-vormd) is door jaren gereformeerde prediking. Je geweten. Je hart veroordeelt je. Zeker als je homo bent. Er is je altijd geleerd dat je niet zo mag zijn. De norm is altijd keihard naar voren gebracht. Weinig pastoraal zijn homo's de kerk uitgekeken. En gepreekt. En getuchtigd. Zeker als ze een relatie aangingen. Daarvoor was – en is – in onze kerken vaak geen plaats. En zomaar krijg je schuldgevoelens over wie je bent. Misschien vervloek je als Job je geboortedag. "Was ik er maar niet". Of je voelt je schuldig over alweer een natte droom. Alweer een erotische fantasie. Dingen die hetero's net zo goed hebben, maar waar het schuldgevoel al snel weer weggepoetst wordt. Op de één of andere manier lijken jullie daar zwaarder aan te tillen ofzo. Je voelt je schuldig aan alweer een misstap omdat je het niet langer hield. Je voelt je schuldig aan het leven met een leugen als je nog niet uit de kast bent. Je voelt je schuldig over je verliefdheid. En nogmaals schuldig omdat je je er niet schuldig over voelt. Zoveel aanleidingen tot schuldgevoelens. Johannes noemt dat: je hart veroordeelt je.

Maar dán zegt Johannes: We mogen, als ons hart ons veroordeelt, weten, dat God meer is dan ons hart. En ook meer weet dan ons hart. Hij heeft kennis van alle dingen! Vaak wordt dat als bedreigend gezien. Dat God alles weet. Calvijn legt dat hier ook zo uit. Dat God alle slechte dingen van ons weet. En dat we daardoor nog meer verslagen zouden moeten zijn. Anderen denken daar anders over. Zoals bijvoorbeeld Luther. En velen met hem. En dat is toch ook zo? Het is toch niet bedreigend, dat God alles weet. Kijk maar eens naar het vertrouwen, dat psalm 139 laat zien. "HERE, u doorgrond mij. U kent mijn zitten en mijn opstaan. Mijn gedachten zijn bij u bekend". Maar David vindt dat niet bedreigend. Integendeel. Dat geeft hem alle vertrouwen.

Zo is het ook met bijvoorbeeld Petrus. Aan het meer van Tiberias. Na Pasen. Hij voelt zich schuldig. Wat dacht je. Nu moet hij zijn Vriend en Meester Jezus weer onder ogen komen. Na die verschrikkelijke vrijdag. Vloekend had Petrus Jezus laten vallen. En nu stelt Jezus hem die ontmaskerende vraag: Petrus, houd je echt wel van Me? Het zou je maar door God gevraagd worden. Dan kijk je naar jezelf. Dit klopt niet in mijn leven. Ik leef eigenlijk helemaal niet voor God vaak. Ben heel vaak bezig met andere dingen. Ik zondig. En weiger dat op te geven. Ik praat vaak de bijbel naar mij toe. In plaats van andersom. En dan opeens die vraag van God: Houd je eigenlijk wel echt van Me? Als een mokerslag kan die vraag je treffen. Wie durft dan met 'ja' te antwoorden?

En moet je dan eens kijken, waar Petrus zich uiteindelijk op beroept. Ten einde raad, na de derde keer: Heer, U weet alles, U weet toch, dat ik U liefheb? Weid mijn schapen Petrus. Inderdaad, Ik weet alles. En dat moet jij beseffen. Ik weet alles. Ik weet ook van Golgota. Ik weet hoe het is, om door God verlaten te worden; hoe het is, om helemaal alleen te zijn. En juist omdat Ik dat weet. Juist daarom mag jij, als kleine zondaar je bij Mij veilig voelen.

En zo bedoelt Johannes het ook in dat stukje tekst dat ik las. God weet alle dingen. Hij betreft in zijn oordeel niet alleen de aanklacht van je hart. Want we moeten wel beseffen, dat ons hart het bij het rechte eind heeft. We zijn ook zondig en we hebben vaak niet lief. Ons hart, ons geweten, dat is best vaak een heel betrouwbare graadmeter. Als dat geweten steeds weer gespiegeld wordt aan Gods woord. Maar ons geweten heeft gelukkig niet het laatste woord. Nee, altijd is Gods woord, Gods wil hoger. En waar wij onszelf veroordelen. En terecht! Daar betreft God ook nog andere dingen in zijn oordeel. Hij is een Rechter, die kennis heeft van alle dingen.

En God ziet dus niet alleen je zonden. Maar Hij kijkt tegelijk ook naar Golgota. Hij ziet jou en mij in het verlengde van Christus. Hij overweegt niet alleen jouw liefdeloosheid, maar ook het volmaakte offer van Christus. En hoe hard je hart dan ook tegen je getuigt. Hoe je geweten je ook aanklaagt. Bij God mag je tot rust komen. Want Hij overziet het geheel. En met zijn oordeel gaat Hij over het oordeel van je hart heen. Jouw ervaring blijkt niet normatief te zijn. Gods Woord wel. En daarin lees je, dat je wordt gerechtvaardigd, ondanks dat je zondaar bent. Voor God is dat jouw tekortschieten geen obstakel, om je toch vrij te spreken. Omdat Hij in zijn oordeel steeds meer ziet, dan jouw ervaring alleen.

En dus mogen we in zijn nabijheid ons hart overtuigen. Voor Hem, staat er. Dat is hier: voor zijn aangezicht. We hoeven niet bang te zijn, dat Hij zijn toorn over ons heen zal storten vanwege onze zonden. Natuurlijk, daarmee verdienen we de

hel. Maar Christus is er ook nog! En dat zet alles in een ander perspectief. Als je bij Hem je toevlucht neemt. Met al je zonden. Ja, dan is Gods liefde altijd groter dan jouw kwaad. Dan spreekt Gods genade sterker dan jouw geweten. Dan ziet God Golgota en van daaruit ziet Hij jou als een zondeloos en volmaakt kind van Hem. Je mag dan rekenen op Gods vriendelijk aangezicht. Als je bij Christus schuilt, dan heeft je geweten zeker niet het laatste woord. Dan is jouw ervaring niet normatief. Dan mag je je normen van buiten jezelf halen. De waarheid mag je leren van boven. Van God. Zijn Woord zet je leven in het juiste kader.

En dat is het licht van zijn genade. Daar loopt de bijbel werkelijk van over. Daar wordt je mee overspoeld, zeg maar. We moeten de bijbel wat dat betreft weer leren lezen. En ook onze belijdenis trouwens. De onvoorwaardelijke liefde van God, die naar je toe komt. Voor alles uit is Hij daar. Hij weet, dat je vaak gaat zondigen. Hij weet, dat jij homo bent. Hij weet, waar jij vatbaar voor zult zijn. Hij kent je. Door en door. En toch zegt Hij niet: bewijs je eerst maar eens. Laat maar eens zien wat jij er van bakt. Nee, Hij omarmt je. Toen jij klein was, nog niets kon, toen al was Hij daar. En voor alles uit zegt Hij: ik neem je voor mijn rekening. Ik vergeef alles wat je verkeerd doet. Houd je nou maar aan Mij vast. Dan kan het nooit stuk. Hoe bont jij het ook maakt.

Wij maken er vaak veel meer een evenwicht van: belofte en eis. Altijd is Gods liefde in ons hoofd voorzien van een 'ja maar'. Da's niet bijbels. Gods liefde is onvoorwaardelijk. Jezus heeft alles volbracht. Het is klaar. Jij hoeft daar niets aan toe te voegen. Je zonden doen niets af aan Gods liefde. Je goede dingen doen er trouwens ook niets aan toe. Nee, Hij houdt al maximaal van je. Je bent welkom zoals je bent. Vergeving is er. Voor alles uit. Daarom is het ook zo mooi dat we in onze kerken de kinderdoop hebben. Want dat zegt alles. Je bent gewassen. In Gods ogen kun je niet meer stuk.

God blijft niet staan bij jouw zonden. Hij blijft niet steken in de aanklacht van jouw geweten. Want Hij overziet alle dingen. Hij betreft ook Golgota in zijn oordeel. Als je daar je leven zoekt. Dan zul je het zeker vinden. Hoe hopeloos je van jezelf ook tekort schiet. En hoe weinig je ook voor God doet. Wie vlucht naar Christus. Wie tot Hem zegt: Heer, U Weet alles. U weet hoe zwak en zondig ik ben. U weet al mijn liefdeloosheid en laksheid. U weet hoe weinig ik voor U overheb. U weet van mijn gevoelens. Mijn misstappen. Mijn leugens. Mijn maskers. U kijkt me recht in het hart. U weet van mijn verliefdheid. Van mijn verlangens. Maar U weet ook, dat ik U liefheb. U weet ook, dat ik bij Christus wil schuilen. U weet alles. Daarom leg ik mijn leven voor U neer. En dan kom je tot rust. Je wordt van je schuldgevoel bevrijd. Hij weet alles. En houdt zo enorm veel van je. Geweldig.

2. Hoe kijk je naar de jezelf?

Zo leer je dus naar jezelf kijken door Gods ogen. Aanvaardbaar. Geliefd. In hemels naam. Nou, als je dat dus beseft. Dan geeft dat zo'n enorme stimulans in je leven. Dan *wil* je die God beter leren kennen. Dan wil je graag met Hem omgaan. Dan verslindt je zijn Woord. Dan praat je niet meer over regeltjes van het geloof. Maar dan leef je het geloof. Dan beleef je God, zeg maar. Omdat Hij je zo aanvaardt wil je niks anders, dan voor Hem leven. En natuurlijk, dat gaat met vallen en opstaan. We hoeven ons niet mooier voor te doen dan we zijn.

Maar als je door krijgt hoe God naar je kijkt. En dat steeds meer leert zien en waarderen. Dan wil je nooit meer om Hem heen. Ook niet in de levensweg die je kiest. Of dat nou samen met een partner is, of alleen verder. Of je als homo nu gehuwd bent en bij je vrouw blijft wonen, of dat je gescheiden bent en op zoek naar een relatie. Of niet. In dat alles vraag je je dan steeds weer af: hoe blijf ik dicht bij God. Als Hij zo van mij houdt, hoe lever ik me dan steeds weer uit aan Hem.

Juist ook als je dan heel erg tegen jezelf aan loopt. Voor God ben je niet frustrerend. Hij loopt niet stuk op jouw slechte karaktertrekken. Dat wist Hij allemaal allang. Hij kan daar mee leven. En dus hoeft jij ook niet gefrustreerd te raken van jezelf. Beperkt mens als je bent. Homo of hetero. Je hoeft jezelf niet waar te maken tegenover God. Hij maakt je wel waar. Je mag eerlijk zijn bij Hem. Je hoeft niet boven je stand te leven. Op je tenen te lopen. Je hoeft zelfs niet je best te doen. Bij Hem sta je al in een goed blaadje. Vol vertrouwen mag je doen wat je toegewezen is. Niet boven je macht werken. Gewoon. Met jouw geaardheid. Met jouw zwaktes. Met jouw karakter. Met jouw gaven. Zoals je bent.

Zo kijken naar jezelf geeft een enorme bevrijding. Je wilt dan ook met God optrekken in je leven. Want als Iemand je zo bevrijdt van de druk. De druk om te presteren. Ja, met zo Iemand ga je graag om. Daar komt nog bij, dat Hij zijn Geest aan je gegeven heeft. (Je bent ook gedoopt in de naam van de Geest!!) Je wordt niet alleen bevrijd van de druk om te presteren. God geeft je ook de ruimte je gaven en talenten te ontwikkelen. Niet de gaven, die God aan een ander gegeven heeft. Nee, jouw gaven. Daarmee mag je bezig zijn. Die mag je uitbuiten. Niet omdat het moet. Maar omdat God zo genadig is daarvoor de ruimte te geven. Ook de ruimte om soms eens behoorlijk op je gezicht te gaan. Daar zal Hij geen misbruik van maken. Want ook daarin aanvaardt Hij je. En dus mag je je leven met Hem delen. Met Hem praten. Over alles wat je bezighoudt. Waar je van baalt en waar je juist van uit je dak gaat. Een enorm open relatie gaat God met je aan. Van hart tot hart. Hij laat zich in zijn hart kijken. Vooral op Golgota. En van jouw kant, och, Hij kijkt je toch al in je hart. Kent je door en door. Dus je hoeft ook niks voor Hem te verbergen. Je mag kwetsbaar zijn tot en met. Want je weet je aanvaard in Christus. Je weet dat God, vaak ondanks jezelf, van je houdt. Dat scheidt een enorme band. God en jij. Een paar apart.

3. Hoe kijk je naar de ander? (en de ander naar jou)

Kijken met Gods ogen naar jezelf, maakt haast automatisch, dat je ook de ander ruimte geeft. Om zichzelf te zijn. *Haast* automatisch, want je moet zelf steeds weer terug naar die genade van God. Terug naar je doop. Want het is van levensbelang, met name ook voor het belang van het leven van de ander, dat je steeds weer door Gods ogen probeert te kijken. Het maakt je klein, als mens. 'Wie ben ik om een ander te veroordelen? In een vakje te stoppen. Een stempel op te drukken?'

Als je ziet hoe wij soms met elkaar omgaan in de kerk. In allerlei discussies enzo. In beoordeling van bijvoorbeeld homoseksualiteit ook. Dan mis ik zo vaak die bescheidenheid. Het besef, dat je allemaal leeft van genade. Want ik denk dat het bij die mensen, en ook vaak bij mezelf, daar op vast zit. Dat we niet echt door hebben, hoeveel God van ons *én van de ander* houdt! Als dat tot je

doordringt ben je niet meer spijkerhard. Die spijkers zijn al geslagen. Daar hoef jij je niet mee bezig te houden. Dat mag je zelfs niet.

Weet je, wat je ook krijgt in de relatie met de ander. Als je goed zicht hebt op de grandioze genade van God. Dat je ook de schijn niet hoeft op te houden naar de ander. Dat diepe besef, dat je mag zijn wie je bent. In Gods ogen zo waardevol. Dat diepe besef maakt, dat je je maskers kan laten vallen. Je hoeft je niet groot te houden. Je hoeft niet meer te roepen, dat in jouw leven *'dát toch niet voorkomt!'* Je hoeft je tegenover anderen niet voor te doen als een supergelovige. Je hoeft je niet voor te doen als een hetero. Je hoeft niet te doen alsof jij alle antwoorden wel paraat hebt. Je wordt er zoveel echter van. Zoveel geloofwaardiger ook. Als je laat zien wie je bent.

En natuurlijk. Dat is best heel eng. Want God aanvaardt je wel. Maar ja, we kennen onze medemensen. Ook in de kerk. Misschien ben je in het verleden wel enorm beschadigd. En kijk je wel linker uit om echt te laten zien wie je bent. Jammer. Want het is zo afgrijselijk belangrijk. Juist ook voor het besef van genade van de gemeente.

Als ik naar de gereformeerde kerken kijk. Naar de mensen in die kerk. Dan zie ik nog zo weinig besef van genade vaak. O, als je doorspreekt is het er wel. Maar zo stellen we ons vaak niet op. We doen in de kerk nog zo vaak alsof we het allemaal zelf wel redden. Stoere, gereformeerde nette buitenkanten. Gesetelde gelovigen. Die er op eigen kracht lijken te komen. Terwijl de kern van christen-zijn juist is, dat je het niet redt. En dat je er op eigen kracht niet komt. En ik begrijp dus wel, dat het in zo'n setting lastig is om uit de kast te komen. Om je masker af te gooien. Zeker als je getrouwd bent.

En toch. Toch zou ik er veel voor geven als dat veel meer zou gebeuren. Dat jullie *en masse* uit de kast zouden komen. Zonder maskers als homo door het kerkelijke leven gaan. Met of zonder relatie. Met je eigen mening. Met je eigen ik. Het zou toch prachtig zijn als dat zou kunnen. En je wint er heel veel mee. Allereerst voor de gemeente: het zal de mensen confronteren met zichzelf: hoe denk ik over genade? En dan niet als een droge theorie, maar in de praktijk van je christelijke leven. Ze kunnen niet meer om je heen. En ze zullen dus wat met jou moeten. Het zal ook beter zijn voor de integratie van homo's in het kerkelijk leven. Het ligt voor een groot deel ook aan jullie zelf dat er nog steeds een taboe op rust. Als je niet kwetsbaar durft te zijn, hoe kun je dan verwachten dat de ander oog voor je heeft? Het zal ook heel heilzaam zijn voor jullie lotgenoten. Die hier niet zijn. Die zichzelf misschien nog niet als homo, als mens aanvaard hebben. Die vuurbang zijn voor afstand en afwijzing. Aan homo's zelf de taak om daar ruimte voor te creëren. Je moet de weg voor elkaar plaveien. Laat het niet aan jou liggen als een andere homo zich verstopt.

Denk ik te makkelijk? Ben ik te idealistisch? Ongetwijfeld. Maar waar geleefd wordt van genade mag je veel verwachten. Waar de Geest de ruimte krijgt is openheid. En kwetsbaarheid. En vooral: liefde. Daar geef je die ander ook de ruimte. We hoeven niet allemaal in dat ene vakje te passen. We zijn uniek. Dat moeten we met elkaar nu eens niet alleen belijden. Maar ook beleven. Ik denk dat homo's daar een heel belangrijke rol in kunnen spelen. Jullie zijn niet voor niets aan ons gegeven. En wij niet aan jullie.

Dank je voor de aandacht.

6 maart 2004

Wim de Groot, Nieuwerkerk a/d IJssel

Deze inleiding is gehouden door ds Wim de Groot de werkgroep-dag in Maart 2004 van de werkgroep voor homo's en lesbiënnes in de gereformeerde kerk (vrijgemaakt)

meer info: www.contrario.nl